

Verslag XXVI Congres 11 december 2021

Het congres wordt om 9.30 uur geopend door dagvoorzitters Arda Gerkens en Frank Futselaar.

Er wordt door Gerkens en Futselaar stilgestaan bij het feit dat dit een bijzonder congres is. Digitaal vanuit 'Lijm & Cultuur' in Delft. Het dagprogramma wordt uiteengezet. Eerst wordt de uitslag van de verkiezing van het nieuwe partijbestuur bekendgemaakt, daarna volgen er inhoudelijke delen met o.a. een gesprek over het toeslagenschandaal en een toespraak van Lilian Marijnissen, gevolgd door een conferentie in het middagdeel.

Nu is het woord aan partijvoorzitter Jannie Visscher. Visscher heet alle deelnemers en gasten welkom en gaat daarna eerst in op de inhoud van het middagdeel. Een conferentie waarin wordt gesproken over het beginselprogramma. Vervolgens spreekt Visscher over de verkiezing van het nieuwe bestuur. Daarbij spreekt zij over de samenstelling van het bestuur waarbij een meerderheid wordt gevormd door de regiovertegenwoordigers. Deze worden door de afdelingen zelf gekozen en die blijven dus ook hetzelfde. Visscher wenst iedereen een heel goed congres.

Kiescommissie en uitslag verkiezing partijbestuur

Het woord is nu aan de kiescommissie met betrekking tot de verkiezing van het nieuwe partijbestuur. Deze commissie bestaat uit Rik Jansen, Baukje Hiemstra, Meta Meijer, Bob Ruers en Tim van Houten. Van Houten geeft nu een toelichting op de procedure en het resultaat, waarna hij de uitslag van de verkiezing van het nieuwe partijbestuur bekend zal maken.

Van Houten vertelt dat er gedurende de procedure ledenavonden zijn geweest in de afdelingen en ook regiobijeenkomsten. Leden hebben op die manier de gelegenheid gekregen om te stemmen voor de algemene bestuursleden, de partijvoorzitter en de partijsecretaris. Naast de kandidaat voorzitter en kandidaat secretaris waren er uiteindelijk 11 voorgedragen kandidaten en 2 tegenkandidaten.

De kiescommissie had de taak om te bekijken of er gehandeld is zoals met elkaar is afgesproken en zoals dat is vastgelegd in het reglement met betrekking tot het stemmen in de afdelingen en het vaststellen van de uitslag. Op peildatum 1 oktober 2021 had de SP 31.146 leden in 134 afdelingen. Al die leden waren stemgerechtigd. De kiescommissie spreekt waardering uit voor de afdelingen die een geslaagde procedure hebben doorlopen.

Met steekproeven heeft de kiescommissie stemmingen gecontroleerd. In zijn algemeenheid zag het er goed uit. Bij enkele afdelingen was de presentielijst aangevuld met namen van mensen die op de peildatum van 1 oktober geen lid waren en die hebben ook meegestemd. De kiescommissie heeft besloten dat dit niet de bedoeling was en in lijn daarmee de stemming van de betreffende afdelingen ongeldig verklaard.

Er zijn 1672 stemformulieren ingevuld. Daarvan waren er 139 ongeldig. Er zijn dus 1533 geldige stemformulieren waarop de uitslag is gebaseerd. Voor alle kandidaten geldt dat ze de helft van de stemmen plus één moeten hebben. Bij deze verkiezing zijn dat 768 stemmen. Voor de algemeen bestuursleden geldt dat de 11 personen met de meeste stemmen zijn verkozen.

De verkozen algemeen bestuursleden zijn: Bastiaan van Apeldoorn (875 stemmen), Sunita Biharie (1052 stemmen), Daan Brandenbarg (949 stemmen), Theo Coşkun (859 stemmen), Jimmy Dijk (919 stemmen), Gerrie Elfrink (833 stemmen), Henk van Gerven (846 stemmen), Agnes Kant (1193 stemmen), Bart van Kent (956 stemmen), Bastiaan Meijer (869 stemmen) en Bram Roovers (912 stemmen). Dit betekent dat kandidaten Ruud Kuin en Eduard van Scheltinga niet verkozen zijn.

Voor de functie van algemeen secretaris zijn 1096 stemmen uitgebracht op Arnout Hoekstra waarmee hij verkozen is. De kandidaat voorzitter, Jannie Visscher, heeft 1125 stemmen gekregen waarmee zij opnieuw verkozen is tot voorzitter van de partij.

Van Houten feliciteert namens de kiescommissie de gekozen kandidaten en wenst ze veel succes.

Toespraak Jannie Visscher

Visscher zegt dat Nederland het socialisme van de SP keihard nodig heeft. Nodig om de tweedeling een halt toe te roepen, om de samenleving eerlijker te maken, om te zorgen dat jongeren woonruimte kunnen vinden, om te zorgen dat de slachtoffers van de gaswinning en het toeslagenschandaal gesteund worden zodat hen recht wordt gedaan.

Hiervoor moet de SP in actie komen. Dat doet de partij al bijna 50 jaar. Er is een mooie traditie waarbij de SP met en voor mensen dingen voor elkaar krijgen en de samenleving beter kunnen maken. Daarvoor is de partij met veel. Wel veel mensen met verschillende ideeën en meningen. Toch vormen al die mensen samen één partij, de SP. En als eendrachtig de schouders eronder worden gezet dan krijgen die mensen het samen voor elkaar. Dan wordt die wereld gewonnen.

Er zit hier een nieuw partijbestuur dat staat te trappelen om te beginnen. Om te helpen met het uitzetten van een nieuwe strategie voor de komende tijd. Om dienstbaar te zijn want een partijbestuur staat in dienst van alle leden.

Visscher staat vervolgens stil bij de partijbestuursleden die afscheid nemen. Dit zijn Thijs Coppus, Nicole van Gemert, Hans van Hooft, Lieke van Rossum, Bert Peterse en Spencer Zeegers.

Tot slot spreekt Visscher haar dank uit aan de partijbestuursleden van de afgelopen jaren, wenst de nieuwe leden veel succes en de deelnemers en gasten een goed congres.

Het toeslagenschandaal

Na een pauze wordt door dagvoorzitter Arda Gerkens het volgende programmaonderdeel ingeleid: het toeslagenschandaal. Gerkens geeft aan dat het toeslagenschandaal laat zien waar een partij als de SP het verschil kan maken. Volgens Gerkens is het de danken aan de vasthoudendheid van Renske Leijten, het organiseren van de betrokken ouders en het blijven strijden voor de waarheid dat heel Nederland nu weet van deze toeslagenaffaire.

Futselaar vult aan dat er straks een gesprek plaatsvindt tussen hoofdrolspelers uit die toeslagenaffaire. Voorafgaand aan dat gesprek volgt nu eerst een filmpje met fotograaf Bert Teunissen die een fotoboek heeft gemaakt over de slachtoffers van dit schandaal.

Na het filmpje heet Lilian Marijnissen de gasten Bert Teunissen, Eva Gonzalez Perez, Kristie Rongen en Renske Leijten welkom. Het gesprek start met de aankondiging van het nieuwe fotoboek 'Weggecijferd. Teruggevochten.' Fotograaf Bert Teunissen is daarvoor het hele land doorgereden om slachtoffers van het toeslagenschandaal te portretteren. Kristie Rongen is één van die mensen die nu ook in het boek staan. Zij vertelt hoe waardevol het is dat met dit boek een gezicht wordt gegeven aan wat er speelt.

Eva Gonzalez Perez is als advocaat voorop gegaan in de strijd voor rechtvaardigheden voor deze groep mensen. Zij zegt dat het al zeven jaar voortsleept maar dat het nu eindelijk naar buiten is gekomen. Een beeld zegt daarbij volgens haar meer dan duizend woorden. Renske Leijten vertelt dat toen ze het boek kreeg, zij een traantje heeft weggepinkt omdat het beeld zo sterk is.

Met Rongen en Gonzalez Perez wordt vervolgens gesproken over de excuses van Rutte en de rechtelijke macht. Beide zeggen dat het holle frasen zijn als er ondertussen niks verandert aan wat ze doen. Bij excuses maken hoort ook aanvaarding door de mensen aan wie je die geeft en dat is niet het geval.

Marijnissen vraagt wat er nu nodig is voor de gedupeerden. Gonzalez Perez geeft aan dat dit een individuele behandeling van de schade is, met een expert die per persoon de schade kan waarderen. Ook hebben de 220 advocaten die mensen bijstaan nog steeds geen dossiers gekregen. Rongen bevestigt dat ook zij haar dossier en definitieve beschikking nog niet heeft gekregen. Leijten voegt toe dat het één op één met mensen om tafel gaan inderdaad nodig is en dat de SP ook vaak dat voorstel heeft gedaan. Wat nu misgaat is dat in de afwikkeling de mensen die de zaken moeten beoordelen niet vertrouwd worden. Daardoor worden besluiten niet genomen. Het gaat politiek gezien mis door wantrouwen.

Nu wordt het nieuw verschenen fotoboek van Bert Teunissen besproken. Het zijn portretten van de gedupeerden van het toeslagenschandaal. Blader je vanaf de ene kant door het boek dan zie je de mensen zoals zij door de belastingdienst worden gezien: als dossiernummers. Vanaf de andere kant zie je de foto's van de mensen. Teunissen vertelt dat het er om gaat dat de kijker denkt: dit had ik kunnen zijn.

Het boek is vanaf januari 2022 te verkrijgen bij boekhandels en te bestellen via www.sp.nl

Ella Timmers

Lilian Marijnissen gaat in gesprek met Ella Timmers. Zij is de dochter van Bob Fosko die jarenlang muziek heeft gemaakt voor de SP. Samen blikken ze eerst terug op hoe het nu gaat in deze coronatijd en hoe het afscheid van Timmers' vader was.

De afgelopen tijd heeft Timmers gewerkt aan een bijzonder project: een lied over de toeslagenaffaire. Volgens Timmers moet dat geen verdrietig lied zijn, ook niet grappig, maar strijdlustig. Het lied is geschreven voor de gedupeerden.

Samen praten ze over het beeld dat Timmers had van het toeslagenschandaal en hoe dat is veranderd sinds zij zich er in is gaan verdiepen. Eerst dacht ze dat het misschien wel wat meeviel maar toen ze het is gaan onderzoeken zag ze pas echt hoe heftig het was. Er is compensatie maar dat is gewoon hun eigen geld. Wat die gezinnen is aangedaan, dat is niet meer terug te draaien. Daar kan geen geld tegenop. Timmers wilde met het schrijven van het lied kracht geven aan de gedupeerden.

De titel van het lied heet 'Hoe kun je nog slapen vannacht?'. Dat is de vraag die naar boven komt als je hoort over de enorme rommel die is gemaakt. Het is aan het kabinet om daar over na te denken.

Het nummer wordt nu live gespeeld door *Ella Wonder en Groep Fosko*.

Toespraak Lilian Marijnissen

Marijnissen stelt dat de SP zichzelf als partij fundamentele vragen moet blijven stellen over het eigen bestaan. De partij moet daarover blijven nadenken en dat bespreken. Ze feliciteert het nieuw verkozen bestuur en wenst ze veel strijdvaardigheid toe.

Vervolgens blik ze terug op het gesprek over het toeslagenschandaal. Ze geeft aan dat dit geen natuurverschijnsel is, zoals Mark Rutte mensen graag wil doen geloven. Toeslagen zijn wat haar betreft een neoliberale project. Dat werkende mensen toeslagen nodig hebben om rond te kunnen komen, laat wat Marijnissen betreft zien dat dit denken failliet is. Toeslagen worden betaald vanuit de belasting voor mensen maar komen terecht bij de winsten van bedrijven.

Volgens Marijnissen hoor je nu veel mensen zeggen dat het anders moet. Een andere politiek en andere bestuurscultuur. Volgens haar verandert er in werkelijkheid echter maar weinig doordat dezelfde club die eerst aftrad, nu doorgaat in een nieuw kabinet.

Vervolgens geeft Marijnissen voorbeelden waarmee ze laat zien dat het neoliberalisme nog niet voorbij is. Ze noemt de wooncrisis waarbij buitenlandse speculanten rijk worden en gewone mensen uit hun eigen woning worden gezet. Ook noemt ze dat het minimumloon, dat wat de SP betreft moet worden verhoogd naar 15 euro. De praktijk is echter dat winsten naar aandeelhouders gaan en niet naar medewerkers. De zorg laat nu zien dat de IC-capaciteit de afgelopen jaren is uitgekleeft en dat marktwerking ervoor heeft gezorgd dat er hulpposten en ziekenhuizen zijn gesloten. Er is samenwerking nodig in plaats van concurrentie. Op het gebied van klimaat zie je dat er subsidies naar multinationals en de allerrijkste Nederlanders gaan maar dat gewone mensen met de negatieve effecten te maken krijgen. Dit alles gaat Rutte 4 niet oplossen, volgens Marijnissen.

Het neoliberalisme heeft de klasstegenstellingen wat Marijnissen betreft enorm vergroot. Ze noemt als voorbeeld het peperdure particuliere onderwijs dat tweedeling vergroot. In de zorg ziet Marijnissen hetzelfde gebeuren als het gaat om het verschil tussen excellente dure zorg op een zorgboerderij en de wachtlijst voor het verpleeghuis om de hoek. Een derde voorbeeld gaat over veiligheid waarbij agenten uit de buurten verdwijnen maar in rijke wijken wel particuliere beveiliging rondrijdt.

Marijnissen stelt dat dit voorbeelden zijn van de uitgeholde publieke sector. Dat is volgens haar een bewuste politieke en ideologische keuze geweest. Dat wat van ons allemaal is, is vermarkt met als resultaat dat de publieke sector in ademnood is gekomen. De SP zet een andere visie tegenover dat neoliberale denken.

De SP is volgens Marijnissen de enige partij die zich consequent tegen het neoliberalisme heeft uitgesproken. Die kritiek wordt verbonden met alternatieven en dat doet de SP altijd samen met mensen. Het kinderopvangtoeslagenschandaal laat het belang zien van eerlijke politiek met mensen. Doordat Renske Leijten een meldpunt opende, kent de SP de problemen. In vijftig jaar heeft de partij een eigen manier bedacht van politiek voeren. Een eigen praktisch socialisme, samen met mensen.

De partij gaat vanaf vandaag nadenken over wat socialisme voor de SP is, wat voor partij ze wil zijn en hoe ze politiek wil bedrijven. De evaluatie onder leden heeft laten zien dat de SP een partij wil blijven zijn met een eigen socialisme en bijzondere manier van politiek bedrijven op basis van menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit.

Marijnissen zegt dat het komende jaar de beginselen bij de tijd worden gebracht, de analyses worden aangescherpt en de alternatieven nog beter voor het voetlicht worden gebracht. Het alternatief voor de markt zijn voor de SP de mensen.

Er is volgens Marijnissen naast het denken ook veel te doen. De oppositie tegen Rutte 4 en het verder organiseren van maatschappelijke beweging. Samen met de studenten tegen het schuldenstelsel en voor een basisbeurs, samen met het woonprotest, tegen de woningmarkt en voor betaalbare huisvesting, samen met de toeslagenuouders, tegen het geïnstitutionaliseerde wantrouwen en voor een eerlijke overheid. Over een paar maand zijn er lokale verkiezingen en dan heeft heel Nederland volgens Marijnissen de kans om af te rekenen met de puinhopen van Rutte.

Afsluiting

Frank Futselaar sluit het ochtenddeel van het congres. Later wordt via Zoom de conferentie vervolgd.

Dit deel wordt nu beëindigd met een uitvoering van het lied 'Een mens is meer' door *Ella Wonder en Groep Fosko*.